Raadsvoorstel

Zaaknummer	1809045
Portefeuillehouder	De heer G.J. Hendriks, wethouder
Voorstel	Ambitiedocument Rechtmatigheidsverantwoording

Aan de raad,

1. Beslispunten

De raad onderschrijft de door het college in haar 'ambitiedocument rechtmatigheidsverantwoording' neergelegde visie op de invoering van de wijziging van het BBV inzake de rechtmatigheidsverantwoording door het college, in afwachting van uitwerking hiervan in financiële verordening, controleverordening en controleprotocol later dit jaar.

2. Inleiding

Met ingang van 2021 wijzigt het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Vanaf dat begrotingsjaar is niet langer uw accountant verantwoordelijk voor de toets op de rechtmatigheid. Vanaf dat jaar is het college verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring en –verantwoording bij de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording vloeit voort uit aanbevelingen van de commissie-Depla, die in opdracht van het VNG-bestuur advies uitbracht over vernieuwingen en aanpassingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

2.1 Verschuiving taken van de accountant naar het team control

In technische zin betekent de wetswijziging een verschuiving van werkzaamheden van de accountant naar het team Control. Deze zal meer controles moeten doen en zich daarbij aan hogere eisen moeten houden. In de afgelopen jaren is de 'verbijzonderde interne controle' stapsgewijs op een hoger niveau gebracht en voor het team betekent het een logische doorontwikkeling. Wel zullen we de eisen van onafhankelijkheid en deskundigheid moeten vastleggen en borgen. Hiertoe zullen we een controlestatuut opstellen.

2.2 Verandering in de rolverdeling tussen raad en college

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft impact op de rolverdeling tussen raad en college. De raad zal dit najaar een controleprotocol aangeboden worden, waarin zij de verantwoordingsgrenzen en rapportagetoleranties zal vaststellen, alsmede het te hanteren normenkader. De wetgever laat het aan de raad om grenzen tussen de 0% en 3% van de begroting vast te stellen (De huidige grens is 1% voor fouten en 3% voor afkeuring). Hierin zal de raad een afweging moeten maken tussen de kosten en baten van hoge dan wel lage verantwoordingsgrenzen, omdat dit direct gevolgen heeft voor de omvang en diepgang van de interne controles en de inrichting van de werkprocessen.

2.3 Meer dan een technische exercitie

De wetgever schrijft voor dat wij vervolgens vanaf de jaarrekening 2021 in de jaarstukken een rechtmatigheidsverklaring opnemen en deze in de paragraaf Bedrijfsvoering toelichten. Strikt genomen hoeft dat alleen als er sprake is van onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens. Maar we willen dit niet als een technisch exercitie oppakken. Door de rechtmatigheidsverantwoording vorm te geven binnen de bredere verantwoording van het college naar de gemeenteraad ontstaat er meer ruimte voor het verhaal achter de cijfers. Er kunnen immers soms goede redenen zijn om een 'onrechtmatigheid te nemen', als daarmee de doelmatigheid gediend is of een resultaat gehaald. Maar niet op alle terreinen kan zo'n afweging gemaakt worden. Waar een onrechtmatige verlenging van een

contract heel goed verdedigbaar kan zijn, geldt dat niet voor misbruik of fraude, om een voorbeeld te noemen. Het is daarom zaak om vooraf goede afspraken tussen raad en college te maken over de visie op beheersing en de omgang met rechtmatigheidsrisico's.

2.4 *Voorbereiden aan de hand van een Ambitiedocument*
Als eerste stap in de voorbereiding op de nieuwe taak is gewerkt aan een Ambitiedocument, waarin het college uiteenzet hoe zij de taak wil vormgeven. Dat document ligt nu voor.

De kern van de daarin beschreven ambitie is:

- De focus moet niet liggen op de al of niet goedkeurende verklaring, maar juist op de verantwoording van de bevindingen;
- Daarom rapporteert het college altijd over alle bevindingen, ook bij een goedkeurende verklaring;
- De raad wordt voorgesteld om de verantwoordingsgrens op 3% van de begroting vast te stellen;
- Maar het college richt de interne controle –net als nu- in op de grens van 1%, daarmee aansluitend op de grenzen die de accountant voor getrouwheid hanteert;
- Bij onrechtmatigheden boven de 1%, maar onder de 3% verplicht het college zich om een verbeterplan op te stellen.
- Onder de 1% staat het licht op groen, maar pas bij 3% gaat hij op rood. Het achterliggende idee is dat we hierdoor een 'oranje' zone creëren waarin een betekenisvol gesprek kan worden gevoerd, over de achtergronden en de afwegingen bij de onrechtmatigheden;
- De rapportagetolerantie kan gelijk worden getrokken met de verantwoordingstolerantie voor materiele afwijkingen in voortgangsverslag en rekening;
- In het najaar verwerken we de ambitie in diverse verordeningen en regelingen.

Hiermee blijven we in de praktijk dicht bij de huidige normering en controlesystematiek en zijn er beperkte aanscherpingen van de interne beheersing nodig. Tegelijkertijd wordt de raad krachtig gepositioneerd, doordat het college altijd alle bevindingen rapporteert en in de verantwoording ingaat op de gemaakte afwegingen – gerelateerd aan de door de raad vooraf afgegeven kaderstelling.

3. Beoogd effect

Te komen tot een gedeelde visie op de wijze waarop het college de wetswijziging wil implementeren, in relatie tot formele verankering hiervan in een aantal raadsvoorstellen later dit jaar, waarin de raad de nieuwe taken belegt, respectievelijk de verantwoordingsgrenzen, rapportagetoleranties en het normenkader vastlegt en de opdracht aan college en accountant formuleert.

4. Argumenten en onderbouwing

Met het onderschrijven van het ambitiedocument geeft u richting aan de voorbereiding van de wijziging van de financiële verordening, controleverordening en controleprotocol, alsmede aan de aanpassingen door het college van budgethoudersregeling, controlstatuut en controleplan en aan de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag vorm zal worden gegeven én hoe de relatie tussen raad en college op dit thema wordt vormgegeven.

5. Houd rekening met en onderbouwing

De nu voorgestane richting sluit goed aan bij de huidige praktijk binnen Gooise Meren, en houdt gelijke pas met de door de accountant gehanteerde normen voor interne controle. Desondanks is een verdere doorontwikkeling nodig in de procesinrichting en interne beheersing;

Bij lagere verantwoordingsgrenzen of rapportagetoleranties moet rekening worden gehouden met een vergroting van de administratieve last en interne bureaucratie, alsook met een hogere formatie voor de uitvoering van de auditfunctie (interne controle);

6. Duurzaamheid
nvt

7. Financiële onderbouwing
nvt

8. Communicatie en participatie
nvt

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie
In oktober of uiterlijk november volgt de formele uitwerking van het beleid in diverse verordeningen en regelingen. Dezen zullen in samenhang worden aangeboden.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Margriet van Schaik,
Waarnemend
gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)
Ambitiedocument rechtmatigheidsverantwoording

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel '' met zaaknummer 1809045 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

De door het college in haar 'ambitiedocument rechtmatigheidsverantwoording' neergelegde visie op de invoering van de wijziging van het BBV inzake de rechtmatigheidsverantwoording door het college te onderschrijven, in afwachting van uitwerking hiervan in financiële verordening, controleverordening en controleprotocol later dit jaar.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier — De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe — drs. H.M.W. ter Heegde